OMVANG en AARD VELDEMISSIES

4 september 2026
Webinar
Alles over veldemissies
www.deboeraanhteroer.nl

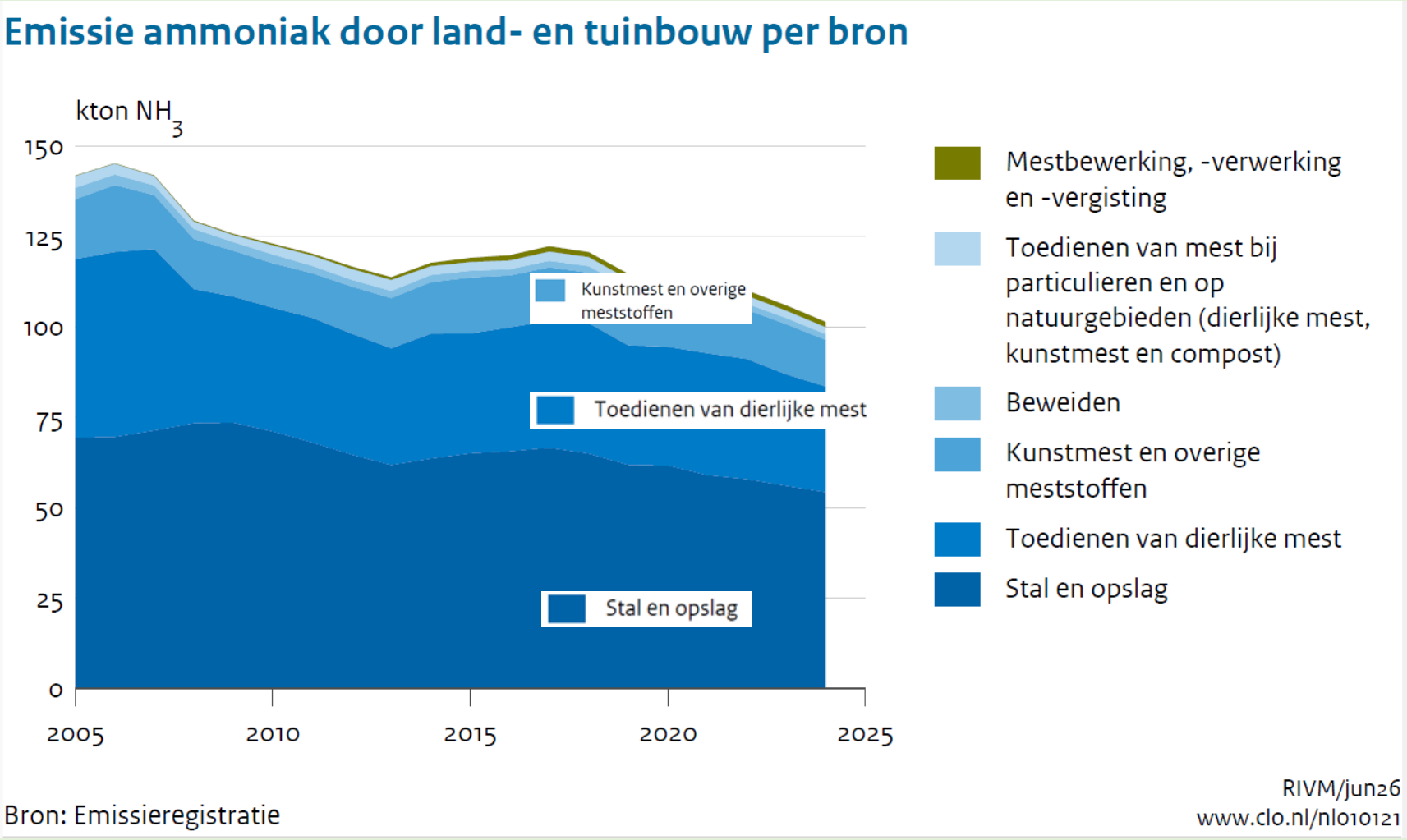

OMVANG

40 % van totaal

AARD

natuurgebieden tuinen
sportvelden golflinks
volkstuinen

Beweiden

KUNSTMEST

DIERLIJKE MEST

https://www.clo.nl/indicatoren/nl010121-ammoniakemissie-door-de-land-en-tuinbouw-2005-2024

OMVANG VELDEMISSIES MELKVEEHOUDERIJ

MELKVEEHOUDERIJ VELDEMISSIE=
ca 50% van totale emissie

Tabel 3.2 Ammoniakemissie van het referentiebedrijf in de uitgangssituatie (in kg NH_3 en in kg stikstof per dierplaats en voor het bedrijf als geheel)

	Kg ammoniak per		Kg stikstof per	
	dierplaats	bedrijf	dierplaats	bedrijf
Uit de stal (melkkoeien)	13	1.560	10,7	1.285
Uit de stal (jongvee)	4,4	277	3,6	228
Uit de mestopslag		31		26
Bij weidegang melkkoeien		43		36
Bij weidegang jongvee		30		25
Bij aanwenden kunstmest		319		263
Bij aanwenden dierlijke mest		1.586		1.306
TOTAAL		**3.847**		**3.168**

De totale emissie van het referentiebedrijf is 3.168 kg stikstof per jaar, ofwel 26,4 kg N per melkkoe per jaar. Deze waarde ligt in dezelfde ordegrootte als de cijfers van Agrimatie, waarbij de ammoniakemissie per melkkoe in Nederland gemiddeld op 31,2 kg per jaar uitkomt, ofwel 25,7 kg N per melkkoe per jaar.

Uit Figuur 3.1 blijkt in een oogopslag dat de belangrijkste bronnen van ammoniakemissie van het referentiebedrijf de stal (melkkoeien + jongvee) en de mestaanwending (dierlijke mest + kunstmest) zijn. In totaliteit komt ongeveer de helft van de ammoniakemissie vrij uit de stal en opslag en de andere helft van de emissie vanaf het veld.

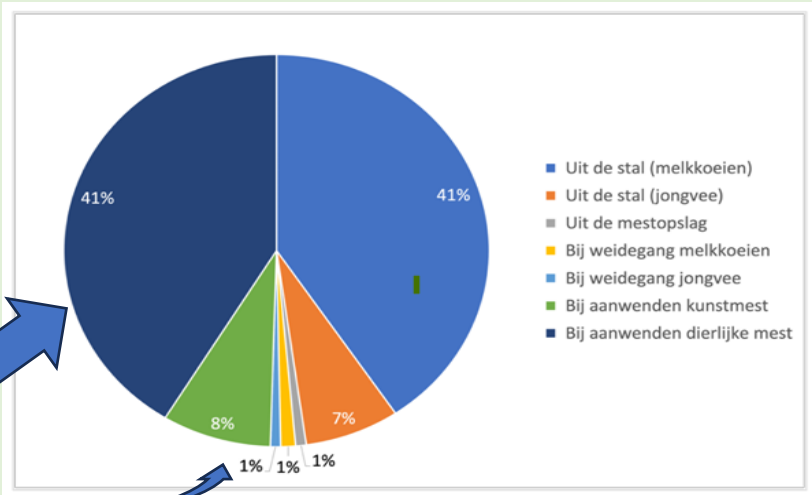

Figuur 3.1 Ammoniakemissie van het referentiebedrijf (procentuele verdeling).

Kosteneffectiviteit van ammoniakmaatregelen

Rapport

Carin Rougoor en Frits van der Schans

clm

Dit is een rapportage van CLM Onderzoek en Advies
September, 2022
CLM-publicatienr. 1123

Opdrachtgever: ABN AMRO

VELDEMISSIES : OOK DE AKKERBOUW EN DE VOLLEGRONDSGROENTETEELT MOETEN AAN DE BAK

4 september 2026
Webinar
Alles over veldemissies
www.deboeraanhteroer.nl

Emissie ammoniak door land- en tuinbouw per bron

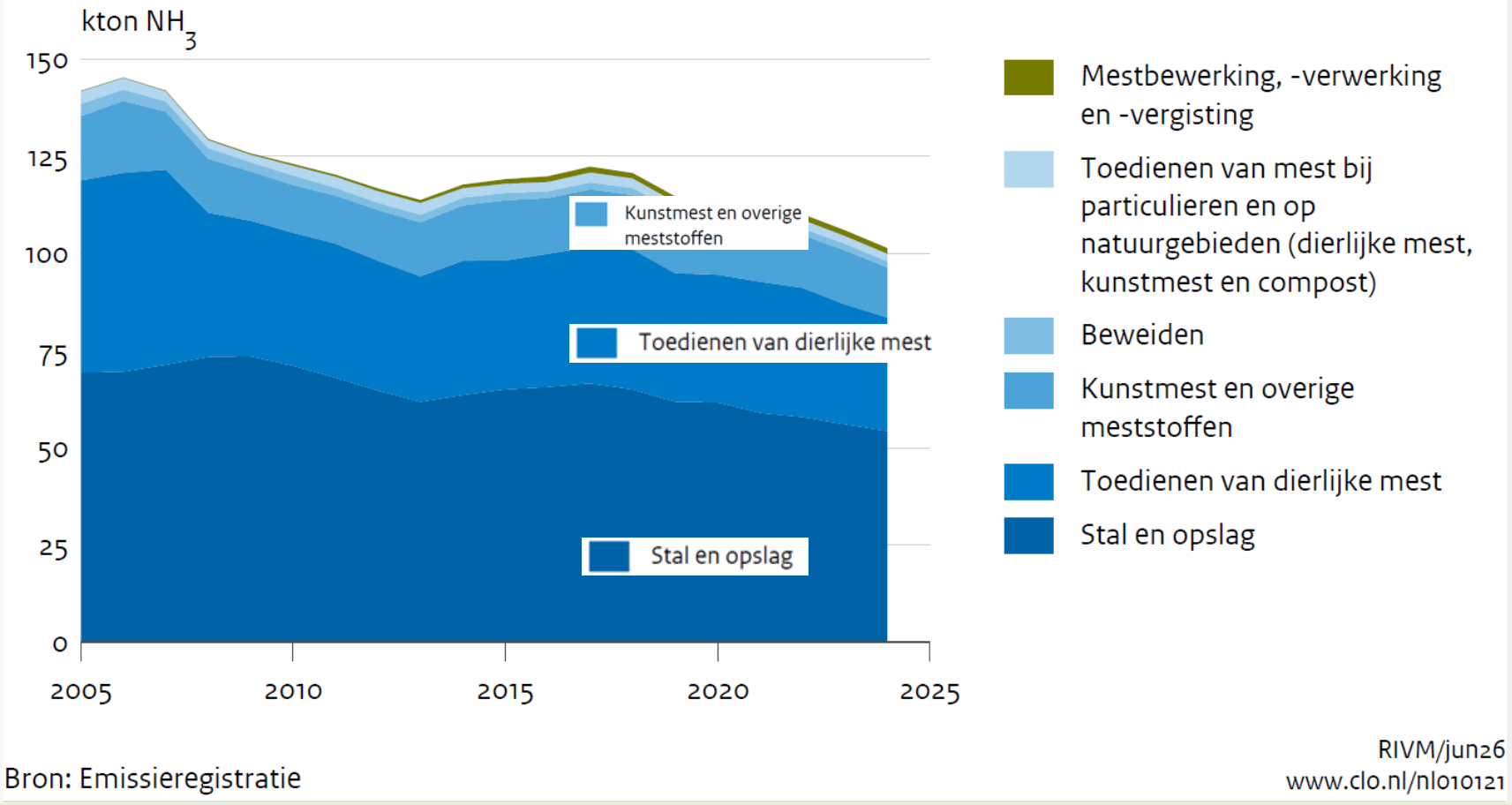

Bron: Emissieregistratie

RIVM/jun26
www.clo.nl/nl010121

OMVANG

40 % van totaal

AARD

natuurgebieden tuinen
sportvelden golflinks
volkstuinen

Beweiden

KUNSTMEST ← BAL 4.1199
BBT 2.0

DIERLIJKE MEST← WEGVALLEN DEROGATIE
+ RENURE REGELGEVING

https://www.clo.nl/indicatoren/nl010121-ammoniakemissie-door-de-land-en-tuinbouw-2005-2024

Artikel 4.1199 Besluit activiteiten leefomgeving

Met het oog op het beperken van verontreiniging van de lucht wordt bij het op of in de bodem brengen van dierlijke meststoffen voldaan aan het BBT-document emissiearm aanwenden.

Dit artikel wordt per 1 jan 2027 gewijzigd, waardoor ALLE meststoffen emissiearm dienen te worden aangewend

Voorts komt per 1 jan 2027 een wijziging in Bijlage II artikel 1.4 bij de Omgevingsregeling: " BBT document 2.0"

BBT 2.0 = BBT oud aangevuld met voorschriften voor

DIGESTAAT	= dierlijke mest
AMMONIUMSULFAAT (w.o. renure)	gaatjes of sleuven < 5 cm breed niet over rand
UREUMHOUDENDE KUNSTMEST	gaatjes of sleuven < 5 cm breed niet over rand **+ afdichten fertigatie**
	korrels altijd inwerken

Op **onbeteeld** bouwland mogen AS en Ureumhoudende meststoffen oppervlakkig worden toegediend mits direct wordt ingewerkt. Inline blenden van AS met drijfmest : zie regels voor dierlijke mest (BBT oud)

TRAPPETJE VAN PRECISIE

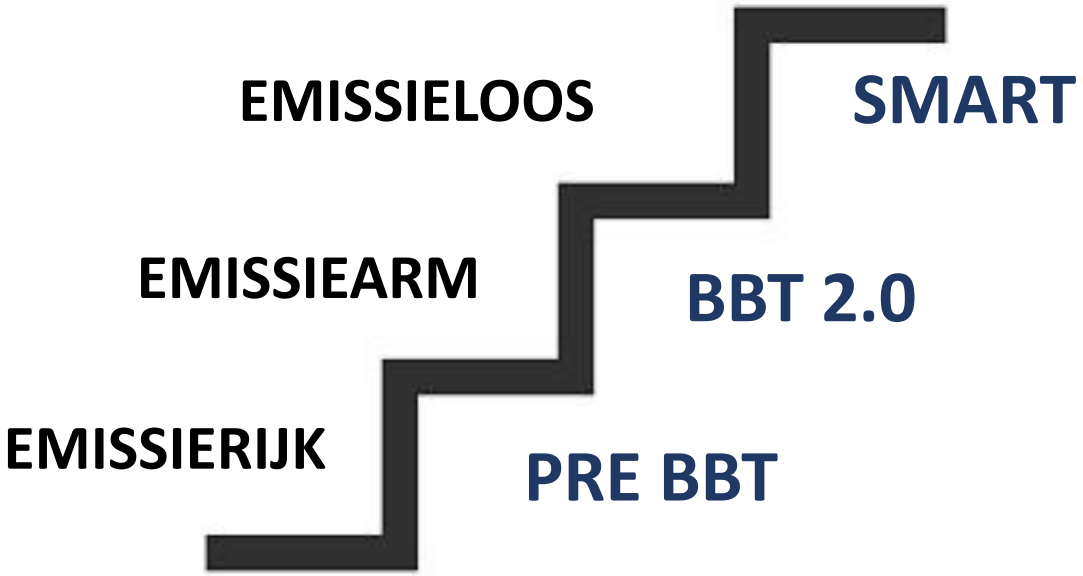

PLAATSSPECIFIEK in de wortelzone
CIRCULAIR, NIET UITSPOELINGSGEVOELIG
DOSEREN OBV GEWASGROEI en BODEMLEVEN : AI
OP VERSCHILLENDE TIJDSTIPPEN
LICHTE BEMESTERS : ROBOTISERING

RIJENBEMESTING
INJECTIE
KOUTERBEMESTING SCHIJF EN/ OF MES
FERTIGATIE
IN LINE BLENDING

PRE BBT Oppervlakkig,
breedwerpig, alles in 1 keer

TRAPPETJE VAN PRECISIE

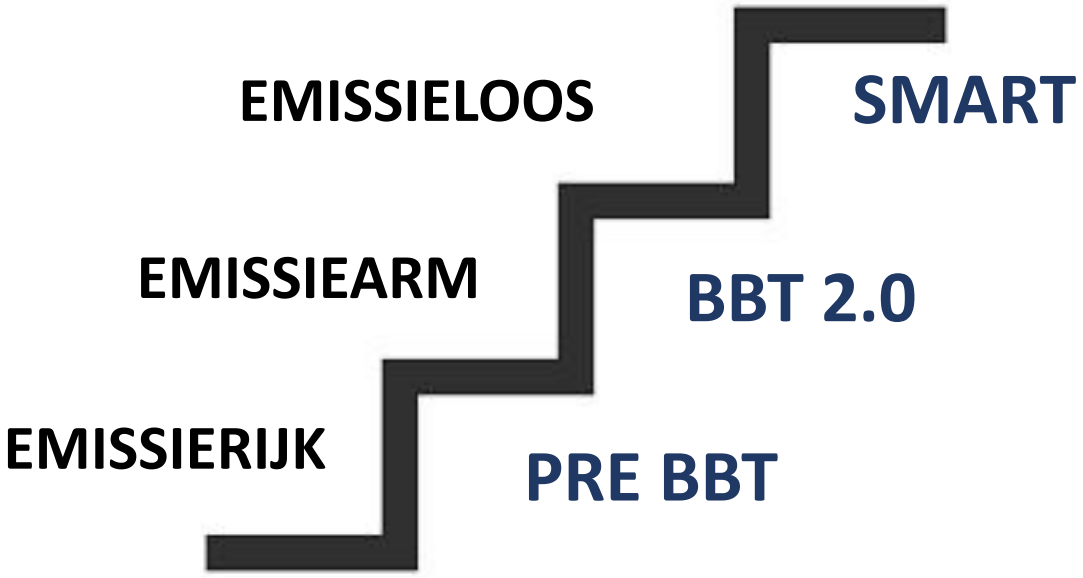

WAT NODIG IS

KENNISOVERDRACHT
ondernemers en studenten
beleidsmakers en -uitvoerders
onderzoekers en docenten
consumenten

SUBSIDIES
Opslag circulaire meststoffen
Productie circulaire meststoffen
Aanschaf precisiebemesters
Kennisoverdracht onafhankelijk

VELDEMISSIES : OOK DE AKKERBOUW EN DE VOLLEGRONDSGROENTETEELT MOETEN AAN DE BAK

4 september 2026
Webinar
Alles over veldemissies
www.deboeraanhteroer.nl

Emissie ammoniak door land- en tuinbouw per bron

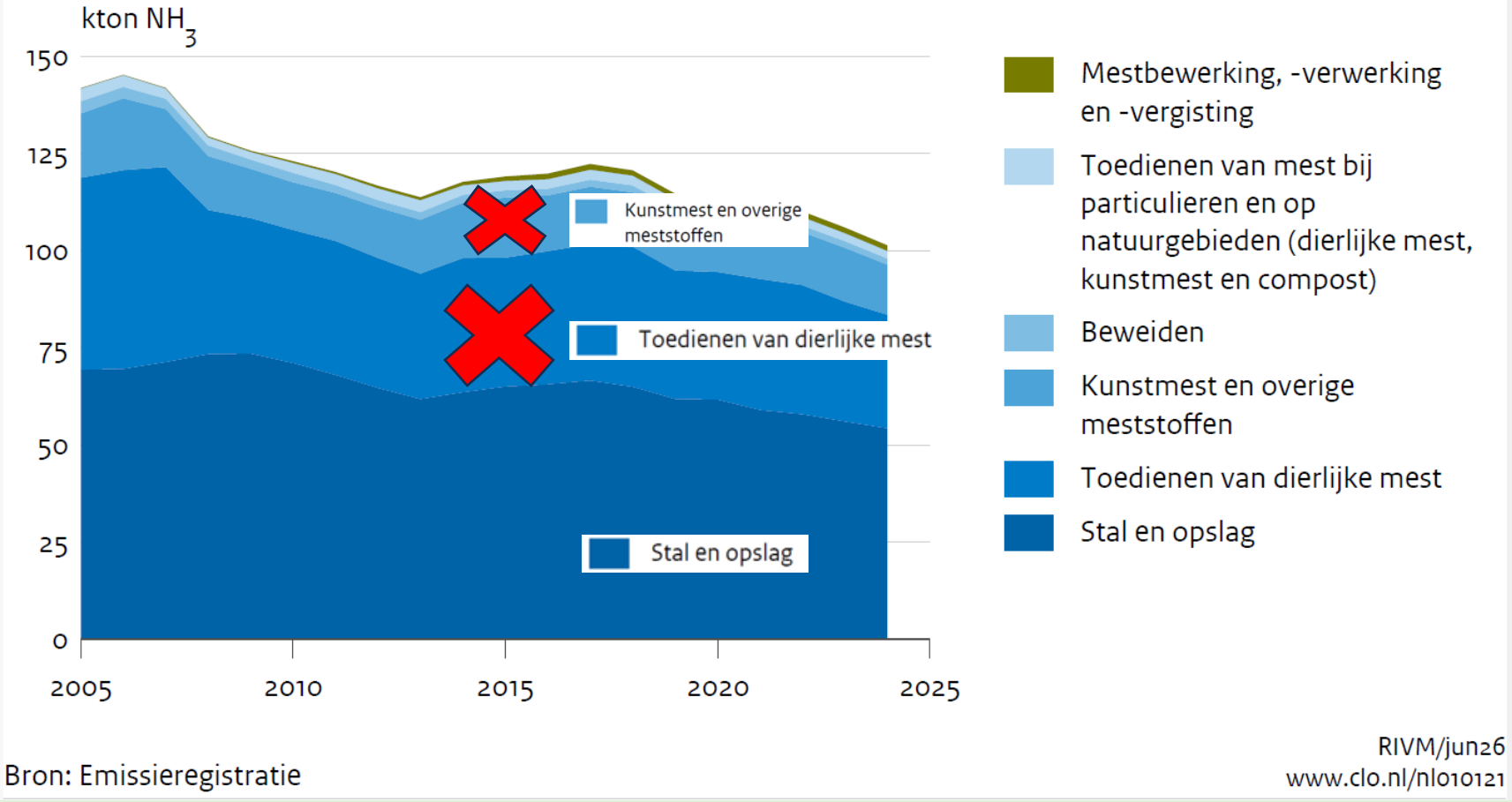

Bron: Emissieregistratie

RIVM/jun26
www.clo.nl/nl010121

ADEQUATE WETGEVING om rechters te overtuigen

GEBRUIKSNORMEN omlaag
Nitraatrichtlijn

KUNSTMEST ← BAL 4.1199
BBT 2.0

DIERLIJKE MEST ← WEGVALLEN DEROGATIE
+ RENURE REGELGEVING

ZSM MINAS 2.0
Integraal ter voorkoming van pollution swapping en onderschatting stalmaatregelen
Op basis van :
mestboekhouding, renureboekhouding financiële boekhouding

https://www.clo.nl/indicatoren/nl010121-ammoniakemissie-door-de-land-en-tuinbouw-2005-2024